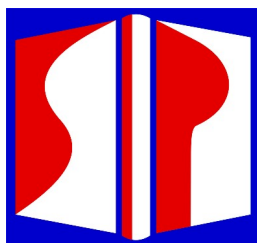


XIV Ogólnopolskie Dyktando Niepodległościowe

„Po polsku o historii”

**dla uczniów kl. IV - VIII szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych
w roku szkolnym 2026/2027**



**STOWARZYSZENIE
POLONISTÓW**

ETAP wojewódzki

28 października 2026 roku

Instrukcja dla osoby czytającej dyktando

Szanowni Państwo!

1. Tekst należy przeczytać trzykrotnie:

- a) pierwszy raz – w całości
- b) drugi raz wolniej, dyktując po jednym zdaniu, zapowiadając kolejny akapit
 - każde zdanie wielokrotnie złożone należy podzielić na mniejsze, logiczne części, zgodnie z interpunkcją, a następnie przeczytać to zdanie jeszcze raz w całości
 - znaki interpunkcyjne mogą być sygnalizowane jedynie przez intonację, a nie nazywane

c) trzeci raz – znów w całości.

2. Łączny czas dyktanda (pisanie dyktanda) nie może przekroczyć 45 minut.

3. Udział w Konkursie ma być dla uczniów przede wszystkim okazją do rozwijania zainteresowań humanistycznych i dociekliwości poznawczej: językowej i historycznej, dlatego zadbajmy o spokój i tonujmy emocje.

Dziękujemy!

Tekst dyktanda dla uczniów klas IV-VI SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Nieoceniony skarb

Nie zgadlibyście, jaki skarb udało się nie tak dawno odnaleźć na strychu domu rodziny aptekarzy z Limanowej. Nie były to kosztowności ani przepisy na lecznicze mikstury, tylko schowane w zakurzonych skrzyniach klisze i albumy z mnóstwem starych zdjęć. Należały do niezwyklej kobiety, Klementyny Zubrzyckiej, po mężu Bączkowskiej, wykształconej farmaceutki, podróżniczki, patriotki, a przede wszystkim miłośniczki fotografii w czasach, kiedy zaczynały się upowszechniać pierwsze amatorskie aparaty fotograficzne, czyli w początkowych dekadach XX wieku.

Dziś ów skarb oraz wiele innych fotograficznych kolekcji ujrzymy wśród muzealnych eksponatów. Odkąd bowiem wynaleziono fotografię, zdjęcia stały się ważnym i pożądanym źródłem historycznym.

Na ziemiach polskich fotografia była znana już w okresie zaborów. Wykonywano wówczas tylko zdjęcia portretowe. Szczególnie ważne dla Polaków były wizerunki uczestników powstania styczniowego, nierzadko prezentujących się w żołnierskim rynsztunku. Później zaczęto fotografować krajobrazy i życie codzienne. Po odzyskaniu niepodległości narodził się nurt fotografii ojczystej, mającej podkreślać piękno rodzimych pejzaży. Rozpowszechniała się także fotografia reportażowa, zatrzymująca w kadrze najważniejsze wydarzenia. Podczas II wojny światowej na zdjęciach dokumentowano hitlerowskie zbrodnie i heroiczną walkę z okupantem, chociażby powstańców warszawskich. Fotografia towarzyszyła także czasom PRL-u, pielgrzymkom Jana Pawła II, narodzinom Solidarności czy obalaniu komunizmu.

To nieoceniony skarb, ponieważ przybliży dawną historię i upamiętnia tę, której świadkami jesteśmy.